

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.007.02.2018
P/18/088

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/088 – Rekultywacja terenów po eksploatacji kopalni objętych prawem własności nieruchomości gruntowej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	Jarosław Tarasewicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/92/2018 z 18 maja 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu ¹ , Plac Ratuszowy 1, 78 – 100 Kołobrzeg.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Tamborski, Starosta Kołobrzegi ² od 8 grudnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna	<p>W okresie objętym kontrolą⁴, Starosta wydał łącznie 26 decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów. Przed ich wydaniem, we wszystkich przypadkach uzyskał opinie, o których mowa w art. 22 ust 2 ustawy z dnia 3.02.1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁵. W decyzjach ustalających warunki rekultywacji prawidłowo określał osobę zobowiązaną, kierunek i termin wykonania rekultywacji. Decyzje uznające rekultywację za zakończoną zostały wydane we wszystkich 13 przypadkach po przeprowadzeniu lustracji gruntów. Starosta rzetelnie wywiązywał się z obowiązku składania sprawozdań dotyczących wielkości obszarów i położenia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu oraz wyników rekultywacji i zagospodarowania gruntów. W badanym okresie Starosta nie w pełni wywiązał się z obowiązku zapewnienia corocznej kontroli nad wykonaniem rekultywacji gruntów. Stwierdzono, że sześć złóż (Leszczyn, Kinowo, Bardy, Nowogardek IX, Nowogardek X i Gościno) spośród dziewięciu objętych decyzjami ustalającymi kierunek rekultywacji w latach 2013 – 2015 nie było kontrolowane zgodnie z wymogami przepisów prawa, tj. co najmniej raz w roku. Stwierdzono ponadto, że dla sześciu miejsc wydobywania (Błotnica II; Nowogardek VII; Obroty III; Nowogardek IX; Gościno; Miechęcino), w których zakończono eksploatację, upłynął termin ich rekultywacji. We wszystkich przypadkach rekultywację gruntów uznano za zakończoną. Z tego w przypadku pięciu miejsc wydobywania: (Błotnica II, Nowogardek VII, Obroty III, Miechęcino i Gościno) decyzje o zakończeniu rekultywacji nie zostały wydane w terminie.</p>
--------------	---

¹ Dalej: Urząd lub Starostwo.

² Dalej: Starosta.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Lata 2013-2018 (I kwartał) z uwzględnieniem okresów wcześniejszych, jeżeli miało to wpływ na realizowane zadania.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1161, dalej: ustawa o ochronie gruntów (dalej: uogr).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Określenie warunków rekultywacji gruntów po eksploatacji kopalnin.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W Urzędzie w badanym okresie obowiązywały procedury wewnętrzne, publikowane na stronie internetowej Starostwa⁶, w tym m.in. zarządzenia i instrukcje określające zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników stanowiące dokumentację systemu kontroli zarządczej. Obowiązujące procedury kontroli zarządczej nie obejmowały sposobu realizacji zadań związanych z podejmowaniem i prowadzeniem postępowań w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów. W Urzędzie nie wydano dodatkowych wewnętrznych instrukcji i zarządzeń w tych sprawach.

Zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym Starostwa⁷ zadania związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych w zakresie rekultywacji zostały przypisane Wydziałowi Ochrony Środowiska. W latach 2013-2018 jeden pracownik⁸ zatrudniony na stanowisku pracy ds. rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i geologii realizował zadania związane z rekultywacją i zagospodarowaniem gruntów. Zadania te obejmowały m.in. wydawanie decyzji nakładającej na osobę powodującą utratę lub ograniczenie wartości użytkowej gruntów obowiązek ich rekultywacji, przeprowadzanie kontroli wykonywania przepisów ustawy o ochronie gruntów w zakresie rekultywacji, wydawanie decyzji uznającej rekultywację za zakończoną, prowadzenie sprawozdawczości z zakresu opłat rocznych, wielkości obszarów i położenia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu, wyników rekultywacji i zagospodarowania gruntów.

Stanowisko ds. rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i geologii podlegało służbowo bezpośrednio naczelnikowi w Wydziale Ochrony Środowiska. W Urzędzie nie powołano stanowiska geologa powiatowego. Na stronie internetowej powiatu zostały zamieszczone informacje o sposobie postępowania przy załatwianiu następujących spraw wraz z formularzami stosownych wniosków i wykazem wymaganych dokumentów: 1) wydania decyzji określającej kierunek rekultywacji/ termin wykonania rekultywacji/ osobę obowiązującą do wykonania rekultywacji; 2) wydania decyzji uznającej rekultywację gruntów za zakończoną; 3) wydania decyzji określającej stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów.

(akta kontroli str. 4 – 44, 61 – 67, 98 – 102)

1.2. W latach 2008 – 2018 (I kwartał) na obszarze powiatu kołobrzesckiego znajdowało się łącznie 31 miejsc wydobywania kopalnin⁹ objętych prawem własności nieruchomości gruntowej, o których mowa w art. 10 ust.3 Prawa górniczego. Według stanu na 25 lipca 2018 r. obowiązywały koncesje na 13 złożach o łącznej powierzchni: złóż 69,61 ha; obszarów górniczych 49,28 ha; terenów górniczych 32,20 ha, w tym cztery starosty kołobrzesckiego o łącznej powierzchni: złóż 14,65 ha, obszarów górniczych 6,88 ha, terenów górniczych 7,76 ha; osiem marszałka, o łącznej powierzchni: złóż 50,8 ha, obszarów górniczych 31,56 ha, terenów górniczych 22,1 ha i jedna wojewody powierzchnia złoża 7,46 ha obszaru górniczego b.d., terenu górniczego b.d. Natomiast na 14 złożach koncesje zostały wygaszone, w tym: starosty 12, marszałka dwie koncesje.

⁶ <https://www.spkolobrzeg.finn.pl/>

⁷ Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu, stanowiący załącznik do: 1) uchwały Nr XX/141/2012 Rady Powiatu w Kołobrzegu z 19 czerwca 2012 r.; 2) uchwały Nr V/35/2015 Rady Powiatu w Kołobrzegu z 20 marca 2015 r.; 3) uchwały Nr 326/2017 Zarządu Powiatu w Kołobrzegu z 25 lipca 2017 r.

⁸ W okresie objętym kontrolą w Wydziale Ochrony Środowiska było zatrudnionych pięć osób.

⁹ Liczba ta wynika z obowiązujących koncesji na wydobywanie kopalnin.

(dowód: akta kontroli str.105 – 109, 110 – 116)

1.3. Starosta w badanym okresie wydał łącznie 22 decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów w tym dziewięć decyzji w sprawie ustalenia kierunku rekultywacji gruntów i osób odpowiedzialnych za jej przeprowadzenie, wskazując we wszystkich termin zakończenia rekultywacji¹⁰ i 13 decyzji w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną. Wymienionymi decyzjami objęto dziewięć miejsc wydobywania kopaliny. W tym w poszczególnych latach badanego okresu 2013 – 2018 (I kwartał) odpowiednio:

- w 2013 r. dwie decyzje w sprawie ustalenia kierunku rekultywacji o łącznej powierzchni 18 ha: 1) obręb Dargocice, powierzchnia działki 10 ha, piasek i żwir i 2) obręb Dargocice, powierzchnia działki 8 ha, piasek i żwir i pięć decyzji w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną na łącznej powierzchni 20,242 ha: 1) obręb Błotnica II powierzchnia działki 0,823 ha, piasek; 2) obręb Nowogardek VII, powierzchnia działki 0,881 ha, piasek; 3) obręb Obroty III, powierzchnia działki 0,538 ha, piasek; 4) obręb Dargocice, powierzchnia działki 10 ha, piasek i żwir; 5) obręb Dargocice, powierzchnia działki 8 ha, piasek i żwir;

- w 2014 r. jedną decyzję w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną obręb Nowogardek X, powierzchnia działki 1,146 ha, piasek;

- w 2015 r. jedną decyzję w sprawie ustalenia kierunków rekultywacji obręb Dargocice, powierzchnia działki 7,238 ha, piasek i żwir i jedną decyzję w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną obręb Dargocice, powierzchnia działki 7,238 ha, piasek i żwir;

- w 2016 r. trzy decyzje w sprawie ustalenia kierunków rekultywacji o łącznej powierzchni 27,84 ha: 1) obręb Dargocice, powierzchnia działki 10,713 ha, piasek i żwir, 2) obręb Miechęcino, powierzchnia działki 2,12 ha, piasek, 3) obręb Dargocice powierzchnia działki 15,017 ha, piasek i żwir i trzy decyzje w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną na łącznej powierzchni 14,973 ha: 1) obręb Dargocice powierzchnia działki 10,713 ha, piasek i żwir, 2) obręb Miechęcino powierzchnia działki 2,12 ha, piasek, 3) obręb Gościno powierzchnia działki 2,14 ha, piasek ze żwirem;

- w 2017 r. trzy decyzje w sprawie ustalenia kierunków rekultywacji o łącznej powierzchni 16,3 ha: 1) obręb Leszczyn, powierzchnia 7,2 ha, piasek i żwir, 2) obręb Kinowo, powierzchnia 3,6 ha, piasek, 3) obręb Dargocice, powierzchnia działki 5,5 ha, piasek i żwir i trzy decyzje w sprawie uznania rekultywacji za zakończoną na łącznej powierzchni 7,0 ha: 1) obręb Dargocice, powierzchnia działki 2,89 ha, piasek i żwir, 2) obręb Dargocice powierzchnia działki 2,00 ha, piasek i żwir, 3) Miechęcino, powierzchnia działki 2,11 ha; Decyzjami w sprawie ustalenia kierunku i o uznaniu rekultywacji za zakończoną objęto dziewięć obszarów wydobywania.

(dowód: akta kontroli str.117 – 121)

W badanym okresie w dwóch przypadkach Starosta wydał decyzje zmieniające postanowienia w sprawach rekultywacji:

- decyzja z 16 stycznia 2017 r. zmieniającą obszar objęty rekultywacją¹¹ oraz

- decyzja z 3 sierpnia 2016 r. zmieniającą kierunek rekultywacji z wodnego z zalesieniem poprzez przystosowanie stawu do ekstensywnej hodowli ryb (budowa stawu rybnego) na kierunek rolny.

(dowód: akta kontroli str.208 – 209,213 – 215)

Starosta wydał sześć decyzji dotyczących rekultywacji częściowej jednego złoża – Dargocice (obwód Wierzbka Dolna gmina Gościno, dz. 6/1, 20/1 i 7/3). Od wydania

¹⁰ W przypadku decyzji, która dotyczyła całego złoża wskazywano datę dzienną jej zakończenia natomiast jeśli decyzja dotyczyła części złoża (tzw. decyzja etapowana) dla określenia terminu zakończenia stosowano zapis: cyt. do czasu aż grunt stanie się zbędny do prowadzenia działalności przemysłowej lecz nie dłużej niż 5 lat od jej zakończenia. Zakończenie potwierdza odrębna decyzja."

¹¹ Zmiana dotyczyła powierzchni rekultywowanej z 2,12 ha na 2,11 ha (decyzja OŚ.61.22.00009.2016 z 30 września 2016 r.)

decyzji określającej kierunek rekultywacji do wydania decyzji o uznaniu jej za zakończoną upłynęło odpowiednio 2,5 miesiąca (decyzje: z 5.09.2013 r. i z 19.11.2013 r.), 1,5 miesiąca (decyzje: z 3.12.2013 r. i z 22.01.2014 r.), 3 miesiące (decyzje: z 3.01.2017 r. i z 5.04.2017 r.), 1,5 miesiąca (decyzje: z 27.10.2017 r. i z 12.12.2017 r.). Decyzji zmieniających w związku z informacjami przedkładanymi przez przedsiębiorców na podstawie art. 22 ust.3 uogrl nie wydano w badanym okresie.

(dowód: akta kontroli str.119 – 121,130 – 132, 213 – 215)

Starosta nie wydawał także decyzji określającej stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntu.

(dowód: akta kontroli str.2213 – 215)

Naczelnik Wydziału wyjaśniła, że Starosta nie wydawał ww. decyzji bowiem :
Od momentu zmiany w ewidencji gruntów (po uzyskaniu koncesji i wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej) mamy do czynienia z gruntami kopalnianymi. Nie można więc powiedzieć, że wartość użytkowa tych gruntów została utracona lub ograniczona – została tylko zmieniona. Dopiero po zakończeniu eksploatacji można mówić o utracie wartości użytkowej gruntów. W związku z powyższym logicznym wydaje się, że odpowiednim momentem na sprawdzenie, czy gruntom przywrócono wartości użytkowe będzie moment zakończenia robót rekultywacyjnych w kierunku rolnym lub leśnym. Wówczas klasyfikator (rzeczoznawca) określa klasę bonitacyjną tych gruntów przed kolejną zmianą w ewidencji i taka praktyka stosowana jest w Starostwie Powiatowym w Kołobrzegu. Wymóg opinii rzeczoznawców dotyczy jedynie określenia rozmiaru ograniczenia wartości użytkowej gruntów. Norma ta została w ustawie dwukrotnie powtórzona (art. 22 ust. 1 pkt 1 i art. 28 ust. 5 uogrl.) w odniesieniu do utraty bądź ograniczenia wartości użytkowej gruntu - niejako zarezerwowana dla decyzji w tym zakresie. Natomiast decyzje w sprawie określenia kierunku i terminu rekultywacji nie wymagają przedłożenia takich opinii.”

(dowód: akta kontroli str.197)

W postępowaniach objętych badaniem brak było dokumentów wskazujących w jaki sposób i na jakiej podstawie w prowadzonych postępowaniach określono kierunek i termin wykonania rekultywacji. Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa wyjaśniła, że: *„Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie precyzuje, co powinien zawierać wniosek o ustalenie kierunku i terminu rekultywacji. Decyzje w sprawie określenia kierunku i terminu rekultywacji w badanym okresie wydawane były na wniosek, który zawierał zaproponowany kierunek i terminu wykonania rekultywacji. Ponadto Wnioskodawcy określali powierzchnię wymagającą rekultywacji wraz z jej lokalizacją oraz przedkładali ksero mapy z zaznaczonymi granicami obszaru przewidzianego do rekultywacji.”*

(dowód: akta kontroli str.205)

Stwierdzono jeden przypadek niewydania decyzji ustalającej kierunek rekultywacji po wygaszeniu koncesji na eksploatację złoża Siemyśl w obrębie Siemyśl, działka nr 472.¹² Wygaszona decyzją Starosty z 20 stycznia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str.111,213 – 215)

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska wyjaśniła, że: *„Po cofnięciu koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża zlokalizowanego na dz. nr 472 przedsiębiorca, był wielokrotnie pisemnie informowany o obowiązku wykonania rekultywacji. 19 czerwca 2018 r. Starosta Kołobrzegi wszczął postępowanie z Urzędu w sprawie ustalenia osoby obowiązanej do rekultywacji gruntów, kierunku i terminu wykonania rekultywacji w dz. nr 472 W dniu 02 lipca 2018 r. do Starostwa wpłynęło pismo od przedsiębiorcy zawierające propozycje dotyczące terminu, kierunku i osoby*

¹² Koncesja była ważna pierwotnie do 1 lutego 2025 r.

zobowiązanej do przeprowadzenia rekultywacji. Urząd wystąpi o opinię do: Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu i Urzędu Gminy w Siemysłu. Po uzyskaniu opinii Starosta Kołobrzeski wyda decyzję ustalającą termin zakończenia rekultywacji, kierunek i osobę do zobowiązaną do jej przeprowadzenia.”

(dowód: akta kontroli str.200 – 201)

Stwierdzono jeden przypadek niewydania decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną pomimo wygaśnięcia lub wygaszenia koncesji, dotyczyło to złoża Bardy, obręb Miechęcino, działka nr 14, koncesja była ważna do 31 grudnia 2028 r. została wygaszona decyzją z 11 września 2014 r.

(dowód: akta kontroli str.222)

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska Starostwa w sprawie działki nr 14 w obrębie Bardy wyjaśniła, że: „Rafał L. posiada decyzję Starosty z dnia 30 sierpnia 2006 r. dot. ustalenia kierunku rekultywacji na dz. nr 14, stanowiącej obszar górniczy „BARDY”. Po zaprzestaniu działalności wydobywczej, Starosta decyzją z dnia 11 września 2014 r., cofnął przedsiębiorcy koncesję na wydobywanie kopalin bez odszkodowania.

Pismem z dnia 16 grudnia 2014 r. przedsiębiorca został poinformowany, że zgodnie z art. 20. u ogrl. osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. 30 sierpnia 2006 r. została wydana decyzja ustalająca kierunek rekultywacji – leśny.

W związku z tym, że decyzja koncesyjna została Rafałowi L. cofnięta w 2014 r. termin zakończenia rekultywacji określono datą 31 grudzień 2019 r. 08 lutego 2017 r. i 15 lutego 2018 r do Urzędu wpłynęły pisma od Rafała L. informujące iż na dz. nr 14, obręb: Miechęcino, są prowadzone prace rekultywacyjne. 19 czerwca 2018 r. wpłynęła informacja że do 31 grudnia 2019 r. zostanie zakończona rekultywacja i zostanie złożony wniosek o zakończenie rekultywacji.”

(dowód: akta kontroli str.209)

1.4. Wydanie decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów we wszystkich 22 przypadkach było poprzedzone uzyskaniem (w terminie od 3 do 50 dni) wymaganych przepisem art. 22 ust 2 uogrl. opinii.

W badanym okresie nie stwierdzono przypadków by przed wydaniem decyzji ustalających kierunek rekultywacji przedsiębiorca przedstawiał staroście szczegółową dokumentację rekultywacji wyrobiska. Podstawą wszczęcia w badanym okresie wszystkich postępowań administracyjnych w przedmiocie rekultywacji i zagospodarowania gruntów był wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy.

(dowód: akta kontroli str.122 – 124,209)

1.5. Analiza dokumentacji 22 postępowań administracyjnych, dotyczących wydania decyzji w sprawie rekultywacji gruntów wykazała m.in., że: w okresie objętym kontrolą postępowania administracyjne w sprawach rekultywacji gruntów po eksploatacji kopalin i wydane w ich wyniku decyzje spełniały wymogi określone w Kpa¹³:

- wszystkie postępowania wszczęto na wniosek osób, które uzyskały koncesję na wydobywanie kopalin na terenie powiatu kołobrzeskiego;
- we wszystkich przypadkach, w których było to uzasadnione zawiadomiono strony postępowania o przyczynach zwłoki i nowym terminie załatwienia sprawy, stosownie do art. 36 Kpa;
- we wszystkich przypadkach poinformowano strony postępowania o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym i przed wydaniem

¹³ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, dalej: Kpa.

decyzji zapewniono im możliwość wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, zgodnie z art. 10 § 1 Kpa;

- we wszystkich przypadkach decyzje spełniały wymogi określone w art. 107 § 1 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 122 – 124,209)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W ocenie NIK w okresie objętym kontrolą Starosta w sposób prawidłowy określił w decyzjach warunki rekultywacji gruntów po eksploatacji kopalin oraz rzetelnie prowadził postępowania administracyjne, tj. we wszystkich przypadkach uzyskał wymagane opinie, o których mowa w art. 22 ust 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych; zachowując terminy załatwiania spraw i procedury wynikające z Kpa.

2. Kontrola wykonania obowiązku rekultywacji obszarów poeksploatacyjnych.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W badanym okresie na 17 miejsc wydobywania kopalin dla których ustalono kierunek i termin rekultywacji oraz osobę obowiązującą do jej wykonania, Starostwo przeprowadziło 12 kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów w 12 miejscach eksploatacji (złożach). Kontrole przeprowadzono zgodnie z zasadami w trybie określonym ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej¹⁴ (dalej: ustawa s.d.gosp.) w formie lustracji po zawiadomieniu przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli i wskazania jej zakresu przedmiotowego (art. 79 ust. 1 i 6). Kontrole nie były przeprowadzone z wymaganą częstotliwością tj. co najmniej raz w roku.

(dowód: akta kontroli str.130 – 133, 209)

2.2. Nie przeprowadzono kontroli :

- złoża Leszczyn, działka nr 224/5, 225/5, decyzja o ustaleniu kierunku z 30.06.2017r. (termin wykonania rekultywacji do 31.01.2022 r.). Pracownik Wydziału OŚ odpowiedzialny za kontrolę wykonania rekultywacji przez przedsiębiorców wyjaśniła, że kontroli nie wykonano ponieważ złoża Leszczyn jest czynną kopalnią, a obowiązek zakończenia rekultywacji jest odległy w czasie i przypada na 31.01.2022 r.;

- złoża Kinowo, działka nr 186, decyzja o ustaleniu kierunku z 25.10.2017 r. (termin wykonania rekultywacji do 31.12.2025 r. Pracownik Wydziału OŚ odpowiedzialny za kontrolę wykonania rekultywacji przez przedsiębiorców wyjaśniła, że kontroli nie wykonano ponieważ złoża Leszczyn jest czynną kopalnią, a obowiązek zakończenia rekultywacji jest odległy w czasie i przypada na 31.12.2025 r.

- złoża Bardy, działka nr 14, decyzja o ustaleniu kierunku z 30.06.2006 r. (brak w decyzji terminu wykonania rekultywacji).Wyjaśnienia pracownika wydziału OŚ przytoczono na str. 6 wystąpienia.

- złoża Nowogardek X działka nr 235, decyzja ustalająca kierunek leśny rekultywacji z 10.02.2009 r. Pracownik wydział OŚ odpowiedzialny za sprawy rekultywacji wyjaśniła, że: (...)Starosta decyzją z dnia 06 lipca 2004 r. (zmienioną decyzjami z dnia 23 czerwca 2009 r. i z dnia 10 sierpnia 2012 r.) udzielił przedsiębiorcy koncesję na wydobywanie kopalin. Data ważności koncesji została ustalona do dnia 31

¹⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 2168, ze zm.

grudnia 2019 r. Ostateczny termin zakończenia rekultywacji określono na 31 grudnia 2024 roku;

- złoża Nowogardek IX, działka nr 394/2 decyzja o ustaleniu kierunku rekultywacji z 18 czerwca 2010 r. termin zakończenia rekultywacji określono na rok 2015., 8 maja 2014 r. została wydana decyzja o uznaniu rekultywacji za zakończoną;

- złoża Gościno, działka 37 decyzja o ustaleniu kierunku rekultywacji z 5 lutego 2009 r. termin zakończenia rekultywacji określono na rok 2016. W latach 2013 – 2015 r. nie przeprowadzono kontroli, w 2016 r. kontrolę przeprowadzono i 20 maja 2016 r. została wydana decyzja o uznaniu rekultywacji za zakończoną;

(dowód: akta kontroli str.210 – 211)

W okresie objętym badaniem do Starostwa nie wpłynęły skargi dotyczące realizacji wykonania obowiązku rekultywacji gruntów po eksploatacji kopalni .

(dowód: akta kontroli str.211)

W trakcie kontroli wykonania obowiązku rekultywacji pracownik Starostwa dokonywał oględzin wyrobisk w terenie. Dokonując utrwalenia stwierdzonego stanu faktycznego w formie zdjęć zrekultywowanego terenu i sporządzając notatkę służbową. W badanej dokumentacji brak dowodów wskazujących, że podejmowano inne działania w tym zakresie (analiza map i zdjęć satelitarnych, zasięganie informacji itp.), oraz że w kontrolach tych brali również udział przedstawiciele innych organów (OUG, RDLP, wójta, burmistrza lub marszałka województwa). W dokumentacji Starostwa znajdowały się dane z ewidencji gruntów i budynków powierzchni złoża (system WebEWID, użytek kopalniany – K) oraz strony internetowej www.geoportal.pl. (mapy satelitarne).

(dowód: akta kontroli str.211)

W dokumentacji dotyczącej wydanych decyzji o ustaleniu kierunku i zakończeniu rekultywacji brak było dokumentów dotyczących obmiary wyeksploatowanej części złoża wykonane przed rozpoczęciem rekultywacji. W dokumentacji decyzji dot. zakończenia rekultywacji znajdowały się pisma przedsiębiorców informujące o jej zakończeniu zgodnie z ustalonym w decyzji kierunkiem i wymieniające zakresy wykonanych prac. We wszystkich badanych przypadkach stwierdzono, że rekultywacja gruntów była prowadzona zgodnie z decyzją ustalającą kierunek. W badanym okresie nie planowano i nie zrealizowano rekultywacji gruntów z wykorzystaniem odpadów pochodzących spoza zakładu górniczego.

(dowód: akta kontroli str.210 – 211)

Wyjaśniając sposób weryfikacji zgodności wykonanych zabiegów rekultywacyjnych z dokumentacją rekultywacji gruntów Naczelnik Wydziału wyjaśniła, że: „(...)organ dążył do tego aby przedsiębiorca przedstawiał we wniosku szczegółowe i obszernie informacje dotyczące planowanych do wykonania zabiegów w ramach rekultywacji terenu.

W trakcie przeprowadzanych oględzin sprawdzono zgodność wykonanych prac z dokumentacją, która była w posiadaniu przedsiębiorcy jednakże brak jest zapisu o tej czynności w notatkach – (zawartość i forma notatki z oględzin/kontroli zostanie zweryfikowana i poprawiona).

(dowód: akta kontroli str.197,203,205)

2.3. W wyniku oględzin¹⁵ czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Starostwa wykonania obowiązku rekultywacji¹⁶ dwóch miejsc wydobywania, dla których Starosta wydał decyzje ustalające jej kierunek (Miechęcino,

¹⁵ Oględziny przeprowadzono 3 lipca 2018 r.

¹⁶ Kontrola wykonania obowiązku rekultywacji gruntów, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o ochronie gruntów, polega na sprawdzeniu co najmniej raz w roku zgodności wykonywanych zabiegów z dokumentacją rekultywacji tych gruntów, a zwłaszcza wymagań technicznych i ich terminowości.

gmina Dygowo, obręb Miechęcino, działka nr 14, i Nowogardek, gmina Kołobrzeg, obręb Nowogardek, działka nr 235), ustalono m.in. że:

- dokonano identyfikacji obszaru objętego kontrolą wykorzystując mapy (poglądową i topograficzną), mapę satelitarną ze strony internetowej www.geoportal.gov.pl, oraz aplikację wykorzystującą wbudowany w urządzenie mobilne GPS¹⁷;
- sprawdzono jakiego rodzaju prace przeprowadzono na terenie objętym decyzją w sprawie rekultywacji (dotyczyło to m.in. nachylenia skarp, sposobu wyrównania terenu, wykorzystania warstwy nadkładu zdjętego podczas eksploatacji złoża, dokonywania nasadzeń);
- sprawdzono zgodność wykonywanych zabiegów z ustalonym w decyzji kierunkiem rekultywacji;
- wykonano zdjęcia terenu objętego kontrolą za pomocą aparatu fotograficznego oraz sporządzono protokoły kontroli, które zostały podpisane przez jej uczestników.

(dowód: akta kontroli str.138 – 140)

Analiza dokumentów dotyczących wszystkich przeprowadzonych kontroli realizacji zabiegów rekultywacyjnych wykazała, że czynności kontrolne utrwalano w formie notatki służbowej, w której dokumentowano stwierdzony na działce podlegającej rekultywacji stan faktyczny.

(dowód: akta kontroli str.152,172,211)

2.4. W obowiązujących w badanym okresie w 13 decyzjach ustalających warunki rekultywacji, dotyczących ośmiu miejsc wydobywania, Starosta zobowiązał do jej przeprowadzenia łącznie osiem osób, z których wszystkie były zobowiązane, zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy ogrl do składania w terminie do 28 lutego każdego roku informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji. Starostwo nie otrzymało żadnej informacji o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie rekultywacji gruntów od wszystkich ośmiu osób obowiązanych do jej przeprowadzenia w ośmiu miejscach wydobywania. Przy czym dwie osoby z dwóch miejsc wydobywania (siedem decyzji o ustaleniu kierunku rekultywacji) nie złożyło informacji w związku z tym, że rekultywacja została zakończona w roku wydania decyzji o kierunku rekultywacji. Pozostałe sześć osób nie złożyło informacji za żaden rok badanego okresu.

(dowód: akta kontroli str.134 – 137,211)

2.5. W badanym okresie, stosownie do art. 33 uogrl, za każdy rok Starostwo sporządzało i przekazywało terminowo do Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie sprawozdania z przebiegu realizacji zadań określonych w przepisach ustawy ogrl w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów RRW-11. Sprawozdania te zawierały informacje o wielkości i położeniu gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji oraz wynikach przeprowadzonych rekultywacji. Sprawozdania były sporządzane osobno dla danej gminy i zbiorczo dla powiatu kołobrzegskiego. Informacje o wielkości gruntów wymagających rekultywacji były przedstawiane w podziale na grunty ogółem, zdewastowane, zdegradowane i na których zakończono działalność przemysłową. Informacje o wynikach przeprowadzonych rekultywacji w ciągu roku przedstawiano w podziale na grunty zrekultywowane, zagospodarowane i sklasyfikowane pod względem gleboznawczym ze wskazaniem wielkości gruntów przypadających na cele rolne i leśne. Informacje dotyczące powierzchni terenów zrekultywowanych były zgodne z danymi wynikającymi z wydanych decyzji uznających rekultywację za zakończoną.

(dowód: akta kontroli str.77 – 97)

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:
W latach 2013–2015 Starostwo nie przeprowadziło łącznie 17 kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów sześciu miejsc wydobywania kopaliny (Leszczyn, Kinowo, Bardy, Nowogardek IX, Nowogardek X i Gościno), dla których wydano decyzje ustalające kierunek rekultywacji. Zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o ochronie środowiska kontrola wykonania obowiązku rekultywacji gruntów polega na sprawdzeniu co najmniej raz w roku zgodności wykonywanych zabiegów z dokumentacją rekultywacji gruntów;

(dowód: akta kontroli str.)

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska wyjaśniła, że kontrola przedsiębiorców posiadających koncesje na wydobywanie kruszywa „(...) zobowiązanych do prowadzenia rekultywacji prowadzona jest na bieżąco. Monitorowane są postępy prac rekultywacyjnych przy każdym wyjeździe pracownika w sąsiedztwo złoża. W przypadku wątpliwości pracownik każdorazowo kontaktuje się z przedsiębiorcą. Z uwagi na to, że w wielu przypadkach termin do zakończenia rekultywacji jest jeszcze odległy brak jest w aktach adnotacji o przeprowadzonych wizjach. W celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących prowadzenia kontroli, zawartość i forma notatki/protokołu z oględzin/kontroli zostanie zweryfikowana, poprawiona i uszczegółowiona (...) oraz na początku roku kalendarzowego opracowywane będzie plan kontroli i systematycznie realizowany.

(dowód: akta kontroli str.208)

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK Starosta rzetelnie wywiązywał się z obowiązku składania sprawozdań dotyczących wielkości obszarów i położenia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, podlegających rekultywacji i zagospodarowaniu oraz wyników rekultywacji i zagospodarowania gruntów. W badanym okresie Starosta nie w pełni wywiązał się z obowiązku przeprowadzania corocznej kontroli wykonania rekultywacji gruntów. Stwierdzono, że złoża Leszczyn, Kinowo, Bardy, Nowogardek IX, Nowogardek X i Gościno (spośród dziewięciu objętych decyzjami ustalającymi kierunek rekultywacji) w latach 2013 – 2015 nie były kontrolowane zgodnie z wymogami przepisów prawa, tj. co najmniej raz w roku.

3. Egzekwowanie wykonania obowiązku rekultywacji gruntów po eksploatacji kopaliny.

3.1. W okresie objętym kontrolą dla sześciu miejsc wydobywania, w których zakończono eksploatację upłynął termin ich rekultywacji: Błotnica II; Nowogardek VII; Obroty III; Nowogardek IX; Gościno; Miechęcino. We wszystkich przypadkach rekultywację gruntów uznano za zakończoną. Z tego w przypadku pięciu miejsc wydobywania decyzje o zakończeniu rekultywacji nie zostały wydane w terminie: Błotnica II (15/4), Nowogardek VII (dz. 153), Obroty III (103/1) i Miechęcino (dz.22/3) i Gościno (dz. 37). Powierzchnia działki gruntu zrekultywowanej w terminie wyniosła 1,1462 ha. natomiast łączna powierzchnia gruntów, w których decyzja o zakończeniu rekultywacji została wydana po terminie wyniosła: 6,5557 ha.

(dowód: akta kontroli str.130 – 133)

Naczelnik Wydziału wyjaśniając przyczyny wydania decyzji o zakończeniu rekultywacji po terminie podała, że:

- *Złoże Miechęcino. Decyzją z dnia 30 września 2016 r. Starosta Kołobrzeski ustalił kierunek rekultywacji na dz. nr 22/3 obręb Miechęcino, na której zlokalizowane było złożo Miechęcino a decyzją z dnia 16.01.2017 uznał rekultywację na dz. nr 22/3 obręb Miechęcino, za zakończoną. Przedsiębiorca prowadzący wydobywanie kruszywa*

ze złoża Miechęcino złożył wniosek o zakończenie rekultywacji 14.12.2016 r. a decyzja została wydana w styczniu 2017 r. z uwagi na procedurę administracyjną.

- Złoże Gościno. Decyzją z dnia 30 września 2016 Starosta Kołobrzeski ustalił dla przedsiębiorcy prowadzącego wydobywanie ze złoża Gościno kierunek rekultywacji na dz. nr 37 obręb Jarogniew, jako leśny (po uzyskaniu pozytywnych opinii właściwych organów). Decyzją z dnia 16.01.2017 r. Starosta uznał rekultywację na dz. nr 37 za zakończoną. (...) na etapie zmiany klasyfikacji okazało się, iż z uwagi na zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego na tym terenie nie może być lasu i niemożliwe jest przekwalifikowanie gruntu. W związku z zaistniałą sytuacją niezależną od przedsiębiorcy i od Wydziału Ochrony Środowiska (gdyż Burmistrz Gościna pozytywnie zaopiniował kierunek leśny rekultywacji) w toku jest procedura w sprawie zmiany klasyfikacji gruntu.

- Złoże Błotnica. Z uwagi na zwiększenie powierzchni wydobywania (pow. 2,0 ha) przedsiębiorca wygasił koncesję Starosty i wystąpił z wnioskiem o udzielenie koncesji do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego - posiada aktualną koncesję ważną do dnia 31.12.2022 r.

Przy egzekwowaniu obowiązku wykonania rekultywacji na w/w złożach nie będą miały zastosowania zapisy art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z uwagi na fakt, iż położone są na gruntach klas IV-VI pochodzenia mineralnego, dla których uogril nie przewiduje opłat za wyłączenie

Nie ma również potrzeby zastosowania zapisów art. 30 uogril gdyż żaden z przedsiębiorców nie uchyla się od wykonywania obowiązku rekultywacji.

- Złoże. Nowogardek VII. Starosta Kołobrzeski decyzją z dnia 06 września 2006 r. ustalił wodny kierunek rekultywacji gruntów na dz. nr 153. Starosta Kołobrzeski decyzją z dnia 27 grudnia 2007 r. zatwierdził i umieścił na mapie i wykazie zmian danych ewidencyjnych klauzulę o zatwierdzeniu projektu aktualizacji gleboznawczej klasyfikacji gruntów w dz. 153. Przedstawiona aktualizacja dotyczyła zmiany użytków K o pow. 0,8812 ha na Ws.

30 sierpnia 2013 r. Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu przeprowadził kontrolę w zakładzie górnym kruszywa naturalnego „Nowogardek VII” dz. nr 153 należącym do przedsiębiorcy. W trakcie kontroli zażądano od przedsiębiorcy decyzji na zakończenie rekultywacji w dz. nr 153. Przedsiębiorca wystąpił do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na hodowlę raków i takie pozwolenie uzyskał. 08 października 2013 r. przedsiębiorca wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji na zakończenie rekultywacji gruntów w dz. nr 153. Starosta Kołobrzeski wydał decyzje na zakończenie rekultywacji. W związku z powyższym należy przyjąć, iż przedsiębiorca zakończył rekultywację w 2007 r. jednakże nie dopełnił procedury administracyjnej i nie uzyskał decyzji na zakończenie rekultywacji gdyż uznał, iż jest nią decyzja klasyfikacyjna.

- Obroty III. Starosta Kołobrzeski decyzją z dnia 31 grudnia 2003 r. ustalił leśny kierunek rekultywacji gruntów na dz. nr 103/1 obręb Obroty.

Starosta Kołobrzeski decyzją z dnia 02 lutego 1999 r. zatwierdził aktualizację gleboznawczej klasyfikacji gruntów działki nr 103/1 w obrębie Obroty. Starosta Kołobrzeski decyzją z dnia 01 czerwca 2004 r. zatwierdził i umieścił na mapie i wykazie zmian danych ewidencyjnych klauzulę o zatwierdzeniu projektu aktualizacji gleboznawczej klasyfikacji gruntów w dz. 103/1 obręb: Obroty.

27 września 2013 r. Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu przeprowadził kontrolę dz. nr 103/1. W trakcie kontroli zażądano od przedsiębiorcy decyzji na zakończenie rekultywacji. Przedsiębiorca wystąpił o wydanie decyzji na zakończenie rekultywacji gruntów w dz. nr 103/1 obręb Obroty. 03 grudnia 2013 r. Starosta Kołobrzeski, na podstawie powyższych ustaleń, wydał decyzje na zakończenie rekultywacji w dz. nr 103/1 obręb Obroty.

W związku z powyższym należy przyjąć, iż przedsiębiorca zakończył rekultywację w 2004 r. jednakże nie dopełnił procedury administracyjnej i nie uzyskał decyzji na zakończenie rekultywacji gdyż uznał, iż jest nią decyzja klasyfikacyjna.

(dowód: akta kontroli str.204 – 205)

Na terenie powiatu nie wystąpiły przypadki miejsc po wydobyciu kopalin, w których nie zakończono rekultywacji gruntów. We wszystkich wymienionych przypadkach Starosta wydał decyzje o zakończeniu rekultywacji. Łączna powierzchnia gruntów na terenie powiatu, których rekultywacja została uznana za zakończoną w ustalonym terminie wyniosła 48,4827 ha. W badanym okresie Starosta nie odmówił wydania decyzji uznającej rekultywację za zakończoną.

(dowód: akta kontroli str.130 – 133)

3.3. Starosta nie stwierdził wydobycia kopalin na obszarach położonych na terenie powiatu kołobrzesckiego, dla których wygasły lub zostały wygaszone koncesje.

(dowód: akta kontroli str.200)

3.4. Starosta nie posiadał informacji o zakładach górniczych, które w okresie 2013 – 2017 zostały zlikwidowane w całości lub części na podstawie decyzji dyrektora OUG (art., 129 ust.6-8 ustawy Pgg).

(dowód: akta kontroli str.)

3.5. W okresie 2013 – 2017 do Starosta Powiatowego w Kołobrzegu wpłynęły 3 informacje o nielegalnym wydobyciu kopalin. W tym, m.in.:

- pismo Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu z dnia 25.09.2013 r. dotyczące podejrzenia nielegalnego pozyskania kruszywa naturalnego na dz. nr 120 i 121 w m. Kinowo, gm. Rymań. W ramach wyjaśnienia sprawy Wydział Ochrony Środowiska ustalił właścicieli przedmiotowych działek, wezwano tych właścicieli do złożenia wyjaśnień osobiście, uzyskane informacje przesłano do Urzędu Górniczego i na Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu, w celu ustalenia sprawców.

Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu pismem z dnia 01.03.2014 r. poinformowała o niewykryciu sprawców wykroczenia. Aktualnie na dz. nr 186 obręb Kinowo gm. Rymań (powstałej ze scalenia kilku dz. m.in. dz. nr 121) zlokalizowane jest złożę KINOWO (dla którego ustalono kierunek rekultywacji).

- Skarga Pana Henryka S. z dnia 14.04.2015 r. dotycząca poboru kruszywa z działki nr 23 położonej w Ołużnej gm. Gościno. (...) informację przekazano do Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu celem służbowego wykorzystania.

- pismo Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu z dnia 04 lipca 2017 r. – informacja z kontroli zakładu górniczego „Siemyśl”, dotycząca nielegalnego wydobywania kruszywa naturalnego (piasku) na działkach nr 474, 472 w miejscowości Siemyśl, gmina Siemyśl. Pracownicy Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu w dniach 7 i 9 czerwca 2016 r. stwierdzili nielegalną eksploatacją kruszywa naturalnego w związku z prowadzoną kontrolą Zakładu Górniczego „Siemyśl”.

23 października 2017 r. Starosta Kołobrzescki, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, wydał decyzję ustalającą opłatę dodatkową za wydobycie kopalin (kruszywa naturalnego) bez wymaganej koncesji, z wyrobiska zlokalizowanego na terenie działek nr 472, 474 obręb: Siemyśl. Przedsiębiorca odwołał się od decyzji Starosty. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w decyzji z dnia 31.01.2018 r. postanowiło zmienić rodzaj nałożonej opłaty z opłaty dodatkowej za wydobycie kopalin bez wymaganej koncesji na opłatę dodatkową za rażące naruszenie warunków koncesji (wysokość opłaty pozostała bez zmian).

Na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego przedsiębiorca wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. 11 kwietnia 2018 r. Samorządowe

Kolegium Odwoławcze w Koszalinie przesłało postanowienie WSA w Szczecinie z dnia 27 marca 2018 r. wstrzymujące wykonanie decyzji z dnia 31 stycznia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str.200 – 201)

3.6. Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu nie występowało do marszałka województwa o uzyskanie środków z budżetu województwa w celu przeprowadzenia rekultywacji gruntów na cele rolne (art. 22c ust. 1 pkt 1), ani ze środków pochodzących z budżetu państwa - w przypadku rekultywacji gruntów leśnych i gruntów przeznaczonych do zalesienia.

Naczelnik Wydział Ochrony Środowiska wyjaśniła, że Starostwo nie występowało do marszałka województwa o uzyskanie środków z budżetu województwa nie stwierdzono przypadku, w którym konieczne było przeprowadzenie rekultywacji gruntów, które utraciły lub zmniejszyły wartość użytkową wskutek działalności nieustalonych osób.

(dowód: akta kontroli str.204)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK sprawy dotyczące rekultywacji gruntów po wydobyciu kopalin Starosta prowadził na bieżąco. W kontrolowanym okresie stwierdzono, że dla sześciu miejsc wydobycia, w których zakończono eksploatację upłynął termin ich rekultywacji, dotyczyło to złóż: Błotnica II; Nowogardek VII; Obroty III; Nowogardek IX; Gościno; Miechęcino. We wszystkich przypadkach rekultywację gruntów uznano za zakończoną. Z tego w przypadku pięciu miejsc wydobycia decyzje o zakończeniu rekultywacji nie zostały wydane w terminie: Błotnica II (15/4), Nowogardek VII (dz. 153), Obroty III (103/1) i Miechęcino (dz.22/3) i Gościno (dz. 37). Starosta wydał decyzje uznającą rekultywację po faktycznym jej wykonaniu.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸, wnosi o prowadzenie z wymaganą częstotliwością kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów po eksploatacji kopalin, dla których ustalono kierunek, termin i osobę obowiązana do rekultywacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

¹⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 31 lipca 2018 r.

Kontroler
Jarosław Tarasewicz
Starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor